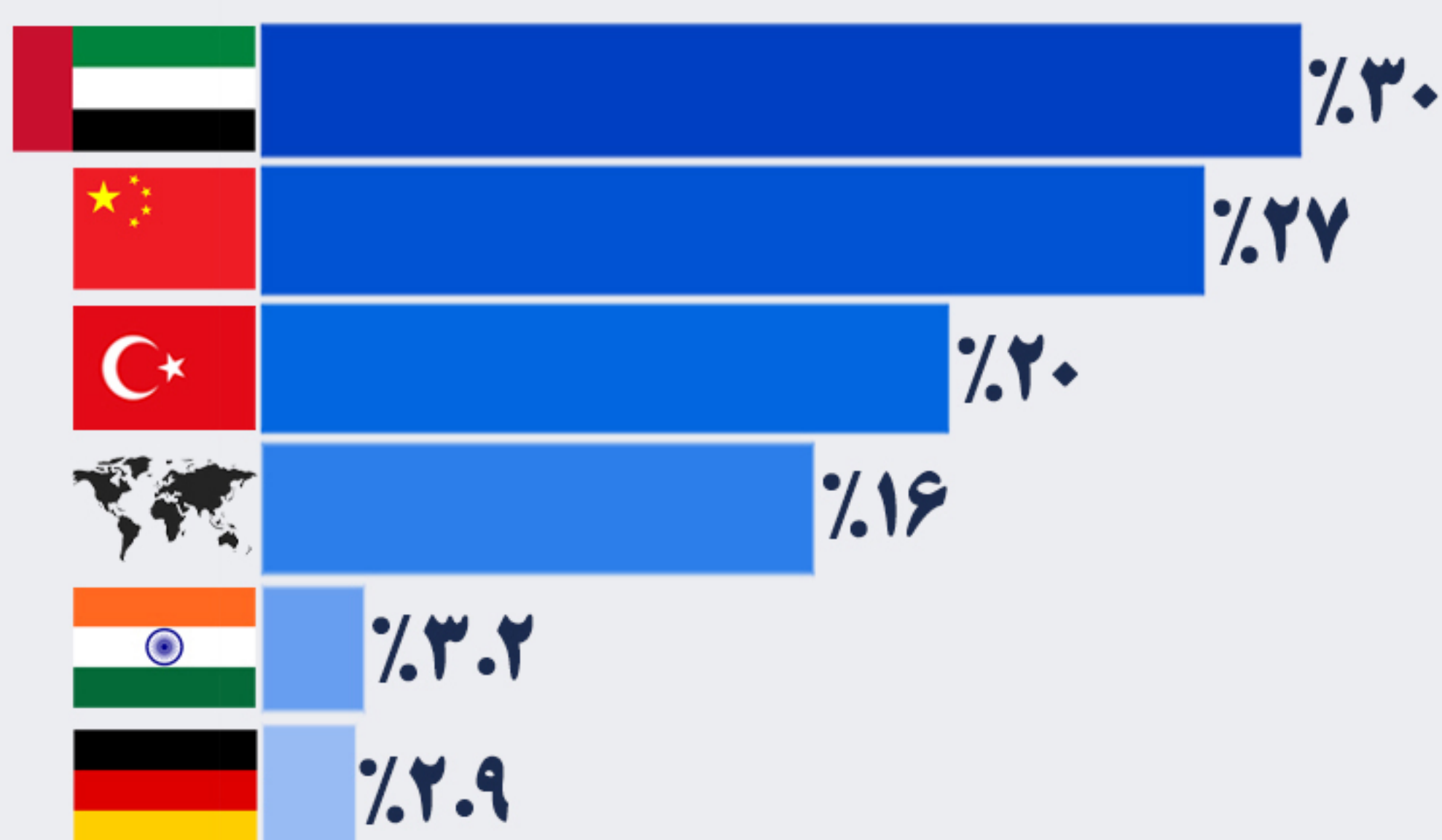

بررسی ظرفیت‌های پاکستان برای تنوع‌بخشی به مبادی ورودی کالا به کشور

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت مطالعات اقتصادی و آینده‌پژوهی

سهم کشورها در سبد واردات ایران

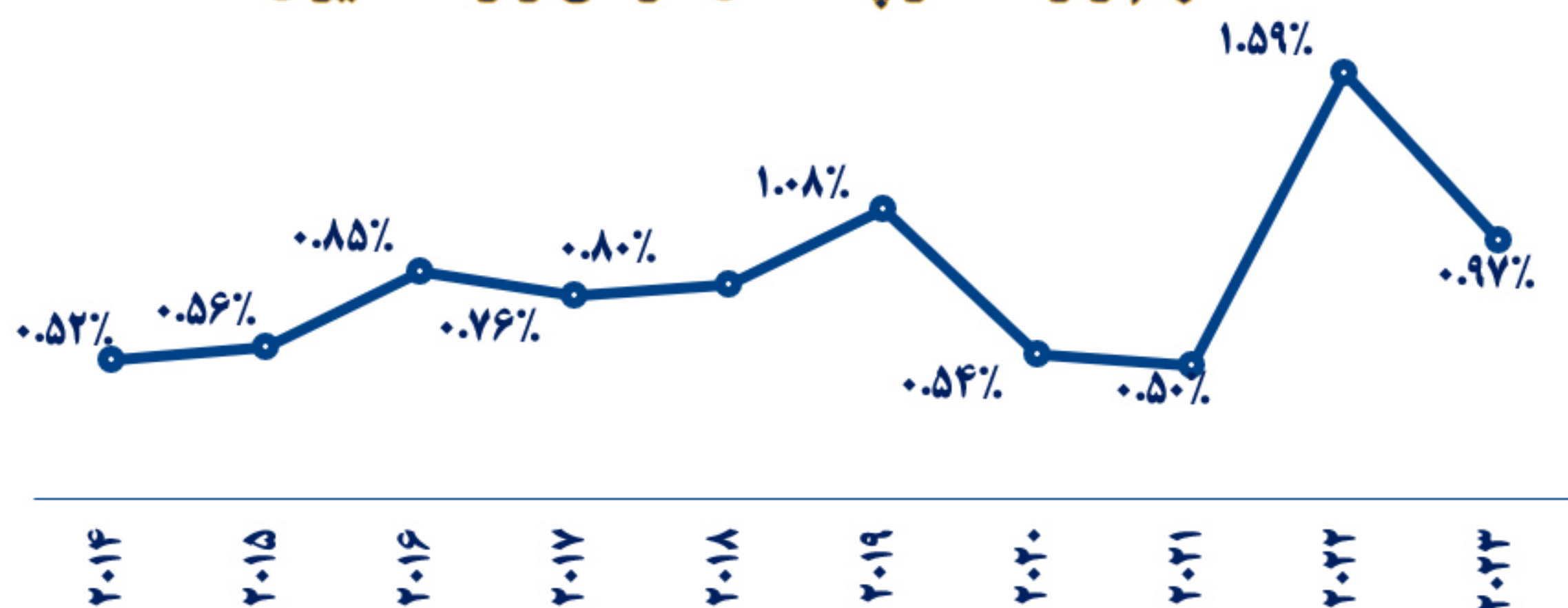

به طور متوسط بیش از ۷۰ درصد از واردات ایران از طریق ۳ کشور انجام می‌شود و در این بین امارات متحده عربی بیشترین سهم را یعنی حدود ۳۰ درصد به خود اختصاص داده است. تمرکز مبادی وارداتی به کشور، زنجیره تأمین کالا را با ریسک مواجه می‌کند. بنابراین تنوع‌بخشی به مبادی وارداتی تأمین کالا، امری ضروری است.

شاخص اکیال تجاری پاکستان (۲۶.۷) که نشان‌دهنده میزان تطابق سبد صادراتی این کشور با نیازهای وارداتی ایران است به مقدار این شاخص برای امارات متحده عربی (۲۹) بسیار نزدیک است. این شباهت نشان می‌دهد پاکستان می‌تواند گزینه‌ای برای تنوع‌بخشی به مبادی ورودی کالا به ایران باشد.

سهم واردات از پاکستان در کل واردات ایران

دسترسی به آب‌های بین‌المللی موقعیت راهبردی و مرزهای خاکی مشترک نیز اهمیت این کشور را به عنوان مبدأ واردات دوچندان می‌کند. با این حال و با وجود این ظرفیت بالا، سهم پاکستان در واردات ایران کمتر از ۲ درصد است.

میانگین سهم اقلام عمده وارداتی از پاکستان در کل واردات از پاکستان در پنج سال منتهی به ۲۰۲۳

پاکستان دارای سه کریدور استراتژیک شامل کریدور اقتصادی چین و پاکستان، کریدور ریلی ترانس-افغان (محور مزارشریف-کابل-پیشاور) و کریدور ریلی اسلام‌آباد-تهران-استانبول است که ظرفیت بالایی برای اتصال بازارهای منطقه و تسهیل تجارت دوجانبه فراهم کرده‌اند. با این حال، برخی موانع، تبدلی پاکستان به یکی از مبادی اصلی واردات به ایران را با چالش مواجه کرده است.

مهم‌ترین موانع واردات از پاکستان

- ناهماهنگی استانداردهای ریلی یعنی ریل استاندارد ایران در مقابل ریل پهن پاکستان که باعث توقف قطارها در مرز و تحمیل هزینه‌های بارگیری مجدد می‌شود
- کمبود تجهیزات مکانیزه تخلیه و بارگیری در مرزهای میرجاوه و ریمدان و وجود مشکلات فنی در سامانه‌های گمرکی
- نبود روابط بانکی مستقیم و مشکلات ناشی از تحریم‌های بین‌المللی که انتقال ارز را دشوار کرده و باعث سوق یافتن تجارت به مسیرهای غیررسمی شده است

